

HİKAYELERİN BÜYÜSÜ

Uzun gecelerin ve buzdan ayazların mevsiminde oldu: Bir sabah

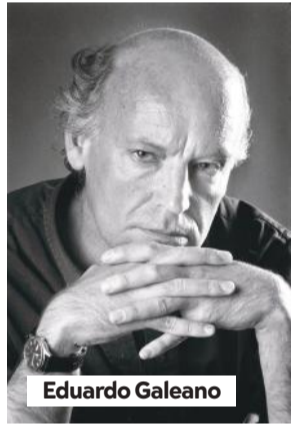
evimin bahçesindeki yasemin çiçek açtı, soğuk hava onun aromasını içine çekti; aynı gün erik ağacı da çiçek açtı ve kamlumbağalar uyandı. Bir hata oldu ve kısa sürdü. Ama bu hata sayesinde yasemin, erik ağacı ve kamlumbağalar bir gün kışın biteceğine inanabildiler. Ben de.

Eduardo GALEANO
YÜRÜYEN KELİMELEK

YAZARIN BÜYÜSÜ

Aç adam kahvaltıda korku yer. Sessizlik korkusu sokakları sarsar.

Korku tehdit eder. Eğer aşık olursanız, AIDS olursunuz. Sigara içerseniz kanser olursunuz... Yok-sullara yiyecek verirsiniz 'aziz', neden yiyecekleri olmadığını sorarsanız 'komünist' olursunuz.

Eduardo GALEANO

UYKUDAN ÖNCE

Çocuk edebiyatının şampiyonu, Yalvaç Ural'dan meraklı mı meraklı, renkli mi renkli bir sokak ansiklopedisi, bir okul dışı bilgi merkezi. Dünyanın tek hakimi insan mı? Peki ya hayvanlar? Mış gibi yapmak, yalan söylemek... İşte, hayvanların tek eksiği!

Brokoli çiğneyen tekirler, gavuç kemiren sarmanlar, vejetaryen kedi gördünüz mü?

'Hayvanlar Yalan Söylemez' adlı bu kitabı okuduğunuzda çok eğleneceksiniz.

Yalvaç URAL
Hayvanlar Yalan Söylemez

Kendi için uçuruma dönmüş, uçurum uçuruma bakar

Turan Horzum
horzumoz@hotmail.com

Dünyanın en kısa hikayesi diye bilinen, Fredric Brown'ın tek cümlelik uzun romanını bilirsiniz: "Dünyadaki son insan tek başına oturuyordu, kapı çalındı" Roman kahramanı Mümtaz Candaş da bu dünyada yalnız ama onun kapısını çalan yok.

Türk romanının en özgün karakterlerinden biri olan Bay Konsolos'un yaratıcısı Mahmut Şenol, son kitabı Bir Roman Yazılıyor- Nicky'yi Öldürmek'te terk edilme, yalnızlık, korku temalarından yola çıkarak bir nevi yüzleşmeyi anlatıyor.

Roman Beyoğlu'nda annesinden kalan bir dairede yaşayan Mümtaz Candaş'ın evrenine açılıyor. Ünlü bir roman yazarı Candaş, Amerika'da yaşarken karısı Nicky ile mutlu bir birlikteliği vardır. Ancak karısı Nicky Candaş'ı artık sevmediğini söyleyerek kapı dışarı eder. Mümtaz için yalnızlık kansunun onu uzaklaştırmasıyla başlamıştır. İstanbul'a dönüp annesinin evine yerleşir, mimarlık mesleğine geri döner ve romanı yazmaya başlar. Böylelikle roman içinde roman ortaya çıkar. Bir yanda Mümtaz Candaş kendi yalnızlığı, korkuları ile boğuşurken Nicky'e geri döneceğini de hayal etmekten vazgeçmez. Diğer tarafta

yazdığı roman karakteri Mikail Dambracı'nın hikayesini anlatır. Ancak anlarsız ki Mümtaz Candaş ile Mikail arasında bir koşut ilişkisi vardır. Mümtaz romanında Nicky'yle hesaplaşmak istediği için Mikail'i kendisi gibi bir romancı olarak yaratır. Mikail arkadaşını uğurlamak için bindiği gemide mahsur kalmıştır. Bütün ısrarlarına rağmen gemiden indirilmez. İzmir limanından kalkan gemi Akdeniz'i dolaşır, fakat hiçbir limanda durmaz. Karakter isteği dışında müthiş bir belirsizlik içinde oradan oraya sürüklenir.

Ancak asıl yalnızlık, korku, belirsizlik Mümtaz'ın kendisidir. İşyerinde çok mutsuzdur. Herkese karşı bir güvensizlik vardır. Kaygı her an yanbaşındadır. Romanını da bir türlü yazamamaktadır. Taa ki yalnızca zengin ve nüfuslu kişilerle birlikte olan eskort bir kıza tanışana kadar: Beyza Ferah.

Ve aralarında müthiş bir aşk başlar. Beyza romanındaki açmazı aşması için Mümtaz ile birlikte bir gemi seyahati ayarlar. Yolculuk iyi başlar.

Mümtaz romana bir kadın karakter ekler. Fakat ters giden bir şeyler vardır. Mümtaz'ın hayal gücü de bulanıklaşır. Artık gerçek ile kurgu tamamen birbirine karışmıştır. Yaratılan karakterler kontrolden çıkmıştır.

Mahmut Şenol

Mümtaz Şenol bu romanında anlatım biçimi, bakış açısı, kurgu yönünden büyük yenilikler yapmış; zaman kiplerinde aynı paragrafta değişiklikler yapmasına rağmen hiçbir aksamaya uğramadığını görüyoruz. Hatta renkli, akıcı bir anlatım yarattığını bile söyleyebiliriz. Öte yandan her sayfada güçlü bir felsefi düşünce var. Böylelikle okuyucu derinlikli bir okumayla karşı karşıya.

Romanın en ilginç ve dikkat çekici yanı ünlü filmlerden, yerli yabancı yazarlardan, romanlardan alıntılar yapması, özellikle İrfan Yalçın çok sık adı geçen bir yazar. Elias Canetti, Kafka, Kipling, Haydar Ergülen, Haldun Taner, Homeros, Dostoyevski, Cervantes, Camu, J. London,

Yunus Emre, Dante, Mevlana gibi daha bir çok yazardan yararlanılarak öne sürülen düşünceler pekiştirilmeye çalışılmıştır. ... "Hegelci bir anlatımdır bu. Efendi ve köle ilişkisi başlıyor, bütün sosyal yaşamın temelinde yer alan varoluş mücadelesi. Robinson Crusoe ve Cuma arasındaki ilişki gibi...Hegel der ki, hayatın kaybetmekten korkan taraf köle olur, hayatın risk altına sokan efendi."

Bu ve buna benzer alıntılar ve anımsatmalarla kurgu içinde kurgu yaratılmıştır.

Mahmut Şenol'un bu romanı her sayfada ayrı bir heyecan duyacağınız, polisiye tadında ama bir o kadar edebi değeri çok yüksek neşeli, roman içinde bir roman.

SANATIN TANIKLIĞI

Dünyanın en büyük şairi Nâzım Hikmet, 29 Aralık 1939 yılında cezaevindeydi. Tam bu tarihte Erzincan'da inanılmaz bir deprem olur. Bu deprem öyle tarifsiz ve anlatılması güç bir felakettir ki herkesin yüreğine bir acı çöker. Nazım da bir şiiri ile bu acıya ortak olur, belleğimize kazır. Şiirinin sonuna bir de not düşer: "Kesemde verecek şey yok, yüreğimden verdim."

Nâzım Hikmet

Kara Haber

Erzincan'da bir kuş var
Kanadında gümmüş yok
Gitti yarım gelmedi
gayri bunda bir iş yok.
Oy dağlar dağlar, dağlar...
Aldı ellerine kanlı başım
Karın ortasında Erzincan ağlar...
O ağlamasın da kimler ağlasın

Kar yağar lapa lapa
tipidir gelir geçer...
Yan yana sırt üstü yatan ölümler
akşam olur tandırılmaz
ateşini yandıramaz

Gün ağarır şafak söker
kimsecikler gitmez suya
ezilmiş başlarıyla ölümler
vardılar uyanılmaz uykuya

Ses edip geceye beyaz taşından
kışların saati çaldı ikiyi.
Ne çabuk lahzâda bitti yaşamak
Kimisi altı aylık,
kimisi sakalı ak,
kimi on üç, on dört yaşında;
kimi yola gidecek
kimisi mektup bekler
yan yana, sırt üstü yatan ölümler...

Yayıktâ yağ vardı, dövülemedi,
akpeynir torbaya koyulamadı,
hasret gitti ölümler
dünyaya doyunamadı...

Uyanıp kaçamadılar,
kuş olup uçamadılar
açıldı kuyular, kimse inemez
Erzincan Beygiri rahvandır amma;
ölüler ata binemez.
yan yana, sırt üstü yatan ölümler...

NÂZİM HİKMET

RAFLARDAKİ KİTAPLAR

